

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дн. Николай Христов Щерев, УНСС- София, научна специалност: 05.02.18
Икономика и управление; 3.8. Организация и управление на производството

за заемане на академичната длъжност **'ПРОФЕСОР'**

в Икономически университет - Варна

по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, в професионално направление 3.8. "Икономика", научна специалност „Икономика и управление (Бизнес планиране и фирмена култура)“

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № РД-06-89/28.05.2025г., на Ректора на ИУ-Варна. Рецензията е изготвена съгласно Решение №1 на Научното жури от 24.06.2025 г.

В конкурса за **'професор'**, обявен в Държавен вестник, бр. 32/15.04.2025 г., като кандидат участва доц. д-р **Илиан Иванов Минков** от Икономически университет – Варна, катедра "Индуриален бизнес и логистика". От приложените справки е видно, че единственият кандидат по конкурса: доц. д-р **Илиан Иванов Минков**,

- Отчетени са повече от изискуемите към кандидатите минималните национални изисквания за АД „професор“ в областта на висшето образование, в която е обявен конкурс. по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, а именно:
 - група А: 50 т., мин. 50 т.
 - група В: 100 т., мин. 100 т.
 - група Г: 325 т., мин. 200 т.
 - група Д: 235 т., мин. 100 т.
 - група Е: 285 т., мин. 100 т.
 - ОБЩО: 895 т., мин. 550 т.**
- Отчетени са повече от изискуемите към кандидатите допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна по чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ, а именно:
 - Научни доклади: 105,0 т., мин. 60 т.
 - Научни статии и студии: 132,5 т., мин. 115 т.
 - Публикации в Scopus и Web of Science: 37,5 т., мин. 30 т.
 - Цитирания в Scopus и Web of Science: 60,0 т., мин. 15 т.
 - Защитили докторанти: 80,0 т., мин. 40 т.
 - Научно изследователски проекти: 180,0 т., мин. 15 т.
 - ОБЩО: 595,0 т., мин. 275 т.**

1. Дани за кандидата (персонална характеристика):

Единственият кандидат в конкурса за „ПРОФЕСОР“ на ИУ-Варна е придобил бакалавърска степен по икономика през 1997г. и магистърска степен по Икономика през 1998г. в Икономически университет – Варна. Придобива ОНС „доктор“ по научна специалност *05.02.18 Икономика и управление на индустрията* през 2003г. с диплом №28786/08.01.2004г, издадена от ВАК по тема: Проблеми на фирмената култура в българската индустрия.

Професионалният му академичен опит стартира през 2004г. като главен асистент в Икономически университет - Варна, а през 2010г. придобива научното звание „доцент“ по научна специалност *05.02.18 Икономика и управление (Планиране и анализ на индустриалното предприятие)* с диплом № 26560/23.08.2010 г., издадена от ВАК. Водените от него дисциплини включват: Бизнес планиране на предприятието, Фирмена култура, Икономически анализ на предприятието, Управление на конкурентоспособността и растежа, Корпоративна култура, Консултантска етика и фирмена култура, Планиране и анализ на предприятието.

В научната си кариера има 60 бр. публикации, в т.ч.: 5 монографии; 6 студии; 21 научни статии; 22 научни доклада и 6 учебници и учебни помагала. Ръководител е на 4-ма докторанта, 2-ма от които успешно са защитили ОНС „доктор“.

В обобщение, придобитата професионална и научна квалификация, както и придобития научен, академичен и професионален опит **НАПЪЛНО** съответстват на обявения конкурс на „ПРОФЕСОР, съгласно изискванията в чл. 118, ал.2, т. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна (ПРАС).

2. Описание на научните трудове

Кандидатът за академичната длъжност ПРОФЕСОР: доц. д-р **Илиян Иванов Минков**, участва в конкурса с 33 публикации, вкл. 1 монография по конкурса, 1 монография по докторската степен и 1 колективна монография, 4 студии, 2 колективни учебника, 11 статии и 13 научни доклада. Част от публикациите са на английски език.

От представените по конкурса публикации: 5 са индексирани в Scopus; 1 е индексирана в Web of Science; 10 са реферирани в CEEOL, 2 са реферирани в ERIH+ и 3 са реферирани в EBSCO. Делът на индексираните публикации е 18 %, а на реферираните – 30%.

Разпределението между самостоятелни и в съавторство е както следва:

№	Вид на публикациите	Самостоятелна		В съавторство		Общо		Индексирани в Scopus и Web of Science	Реферирани в CEEOL, ERIH+, EBSCOhost
		Броя	Стр.	Броя	Стр.	Броя	Стр.	Броя	Броя
1.	Монографии	2	357	1	6	3	363	-	-
2.	Студии	-	-	4	75	4	75	3	2
3.	Научни статии	7	106	4	35	11	141	3	5
4.	Научни доклади	8	76	5	33	13	109		3
5.	Учебници и учебни помагала	-	-	2	64	2	64		
Общо:		17	539	16	213	33	752	6	10

Всички публикации са приети за рецензиране и оценка по конкурса.

2.1. Оценка на монографията по конкурса за „ПРОФЕСОР“

Единственият кандидат в конкурса: **доц. д-р Илиан Иванов Минков**, участва в конкурса с монография на тема: *Опубликуваната в интернет фирмена култура на бизнес организации в България*, публикувана от изд. Наука и икономика, гр. Варна, през 2025 г. с ISBN 978-954-21-1190-0. Монографията има двама рецензенти – хабилитирани лица.

Общият обем на рецензираната монография е 164 печатни страници, 10,25 печатни коли и отговаря напълно на изискванията за монографичен труд.

По-конкретни, в монографичното изследване се защитава тезата, че по-високото равнище на публикуване на официалната фирмена култура в интернет средата допринася за по-добрата информираност на партньорите и заинтересованите страни относно стратегическите приоритети на компаниите, което от своя страна, благоприятства реализирането на положителни организационни резултати – продажби и печалба. Монографичното изследването обхваща български предприятия от четири сектора на реалната икономика — производство на пиво, куриерски услуги, строителство и месопреработване. В рамките на изследването е оценено нивото на развитие на публикуваната фирмена култура, идентифицирани са основните ѝ съдържателни характеристики и е анализирана връзката между степента на нейната оповестеност и икономическите резултати на фирмите. На базата на получените данни е извършен сравнителен анализ между отделните сектори, формулирани са ключови проблеми в изграждането на такава култура и са предложени възможности за нейното усъвършенстване. Резултатите от емпиричното проучване сочат, че публикуваната в интернет фирмена култура на бизнес организациите в България е слабо развита, а в значителен брой случаи напълно отсъства. Това възпрепятства компаниите да използват потенциала ѝ за пазарно диференциране и изграждане на устойчив организационен имидж.

Представената за рецензиране монография е структурирана в шест последователни глави, организирани в съответствие с логиката на изложението.

Първата глава представя теоретико-методологичните основи на изследването, разглеждайки фирмената култура като съществен фактор за повишаване на конкурентоспособността в съвременната бизнес среда. В този контекст е дефинирано понятието „опубличена култура“ като част от официалната култура на организацията, като са очертани нейните основни характеристики и вътрешна структура. Изведени са нейните основни елементи, обоснована е тяхната йерархия и са разгледани съдържателните им особености. В последните два параграфа са представени методиката на изследването и използваният статистически инструментариум за анализ на връзката между равнището на оповестеност и рентабилността на компаниите.

Втора, трета, четвърта и пета глава са структурирани идентично и съдържат емпиричен анализ на развитието на опубличената фирмена култура в съответните четири икономически сектора. В началото на всяка глава е представен контекстът на сектора чрез анализ на неговите характеристики, текущо състояние и тенденции. Анализът на фирмената култура е насочен в четири основни направления:

- Изчисляване на относителния дял на фирмите, които оповестяват всеки от елементите на опубличената култура;
- Определяне на дяловете на фирмите според броя на оповестените елементи;
- Изчисляване на коефициент на оповестяване;
- Анализ на съдържателните характеристики на отделните елементи.

Всяка глава завършва с изследване на корелацията между степента на оповестеност и рентабилността на приходите в съответния сектор.

Шестата глава съдържа обобщение на основните изводи от проучването, включително сравнителен анализ между секторите. Посочени са съществени сходства и различия в опубличената култура по отношение на:

- Значимостта на отделните културни елементи;
- Броя на включените елементи в културното портфолио;
- Акцентите и приоритетите в съдържанието на публикуваните послания.

На основата на установените дефицити са формулирани практически препоръки и мерки за подобряване и развитие на опубличената фирмена култура. Тези предложения имат универсален характер и могат да бъдат приложени от широк кръг бизнес организации.

2.2. Оценка на научните публикации по конкурса за „ПРОФЕСОР“

По конкурса, единственият кандидат: доц. д-р Илиан Иванов Минков е представил за рецензиране 30 научни публикации, вкл. 1 монография по докторската степен и 1 колективна монография, 4 студии, 11 статии и 13 научни доклада.

Основните направления в публикациите са:

- **Развитие на индустриалните предприятия**

- Очертани са редица фактори и обстоятелства, възпрепятстващи индустриалните предприятия в стремежа им за подобряване на пазарните позиции и повишаване на конкурентоспособността. В заключението са обобщени основните изводи от направеното изследване, като са поставени и някои въпроси, предмет на бъдещи проучвания по темата (Г7.1).
- Анализирани са възможностите, които Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 предоставя на българските предприятия за осигуряване на добри и безопасни условия на труд и се прави оценка на реалното усвояване на средства по процедура „Добри и безопасни условия на труд“ от предприятията-бенефициенти в Област Варна (Г4.8)
- Диагностициран е потенциала за растеж на индустриалните фирми, и са дефинирани ключовите фактори за тяхното дългосрочно устойчиво развитие, и на тази основа са предложени мерки за осигуряване на благоприятна среда за развитие на съществуващото и създаване на ново реално производство в България (Г4.1)
- Изведени са основните предимства, до които би довело приложението на конкурентното разузнаване в индустриалните предприятия. Анализът е фокусиран върху положителното влияние върху конкурентоспособността на компаниите, независимо от икономическия сектор, в който те оперират (Г4.5)

- **Фирмена култура**

- теоретичното са разгледани същността и особеностите на фирмената култура и е анализирано състоянието и развитието ѝ в българската индустрия. Разкрити са възможности за нейното усъвършенстване и адаптирането към съвременните динамични пазарни условия. Идентифицирани са първостепенни (основни) и второстепенни (допълнителни) елементи, изграждащи структурата на опубличената фирмена култура на компаниите (Г2.1; Г3.2; Г4.1; Г4.14; Г4.15; Г4.16; Г4.17; Г4.18; Г4.23; Г5.1; Г6.1)
- разкрита е ролята на мисията, визията и ценностите за изграждане на опубличената в интернет фирмена култура на застрахователните компании в България, като се очертаят спецификите при тяхното формулиране и приложение. (Г4.22, Г5.2)
- установена е връзката между степента на развитие на опубличената фирмена култура и равнището на фирмената рентабилност, като ключов финансово-икономически показател. Резултатите показват, че зависимост от характера на оповестените елементи, опубличената фирмена култура оказва между слабо и значително влияние върху рентабилността на приходите от продажби на изследваните фирми (Г3.1; Г4.19).
- разгледани са ключовите проблеми пред ръководителя на екипа по управление на проекти при изграждането екипната култура, на основата на които могат да се

- предприемат конкретни мерки за нейното подобряване и повишаване на сплотеността на членове на екипа (Г4.6).
- очертани са възможностите да се стимулира стремежа към самореализация на служителите с оглед постигане стратегическите цели на бизнес организации чрез управление на фирмената култура. Интегрирани и обобщени са съществуващи теоретични постановки в областите стратегически мениджмънт, фирмена култура и човешки ресурси. Очертани са положителните и отрицателните аспекти в отношението на служителите към работодателя и неговата култура (Г4.3; Г4.9, Г4.11, Г4.19; Г4.20)
 - **Стратегически мениджмънт и управление на ЧР**
 - Разгледани са особеностите на стратегическото управление на фирмите, когато са поставени в рамката на неблагоприятни въздействия на външната обкръжаваща среда, лимитиращи обхвата на възможните действия по отношение на бизнес процесите на примера на пандемията от КОВИД (Г4.10).
 - Установен е характера на мерките и действията, свързани с управлението на персонала, предприетите от българските бизнес организации по време на пандемията от COVID-19 мерки при управление на човешкия фактор (Г4.12).

Анализът на получените научни и научно-приложни резултати в трудовете, представени за рецензиране показва, че публикациите на кандидата са в съответствие на изискванията по чл. 118, ал.2 т. 3-6 във връзка с чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна. Нещо повече, в справката за изпълнение на минималните национални изисквания публикациите в CEEOL, ERIN+ и EBSCOhost са реферирани, което води до увеличаване на броя на точките за всяка една от тях – в общ размер на 145,0 точки. Отделно са представени за рецензиране: 1 глава от колективна монография, студия (реферирана в SCOPUS) и научен доклад (рефериран в CEEOL), което допълва още 50,0 точки. Така общата стойност на показатели от група Г става **510,0 точки**.

3. Идентифициране на приносите

При рецензиране на представените в конкурса публикации могат да се открият следните по-значими резултати и постижения на автора:

3.1. Приноси с теоретичен и теоретико-методически характер:

1. Проведен е систематичен литературен анализ и са доразвити теоретичните постановки в областта на фирмената култура, като управленски инструмент за осъществяване на организационна промяна и ключов фактор за повишаване на конкурентоспособността на бизнес организациите.

2. Проведен е анализ на разнообразни определения на фирмената култура и на тази основа е предложено и е обосновано авторовото понятие за „опубличена култура“, важна съставна част от официалната фирмена култура на компаниите, като са дефинирани нейното съдържание и ключови характеристики. Идентифицирани са съставните елементи на опубличената култура, изграждащи вътрешната ѝ структура, които са разграничени на основни и второстепенни според степента им на значимост за оповестяване на стратегическите приоритети на организациите.

3. Идентифицирани са възможностите на фирмената култура като инструмент за управление на връзката между стратегическия мениджмънт и самореализацията на служителите във фирмите с оглед постигане на целите и достигане до желаната организационна ситуация.

4. Предложена е авторова методика за оценка равнището на опубличената фирмена култура на бизнес организациите, интегрираща количествени и качествени оценки на нейните елементи. Методиката дава възможност за определяне на интегриран коефициент на оповестяване на елементите на културата на равнище предприятие и на равнище икономически сектор, индикатор за степента на нейното развитие. Предложен е и адаптиран статистически инструментариум за определяне обобщаващото равнище на опубличената фирмена култура и нейните елементи на ниво национална икономика.

3.2. Приноси с научно-приложен и приложен характер:

1. Изследвано е равнището на фирмената култура в различни по естеството на своята дейност стопански и нестопански организации с фокус върху неформалната страна на културата и съвкупността от нейните компоненти. Чрез приложни изследвания в реални бизнес организации и са разкрити възможности за повишаване равнището на културата и приспособяването ѝ към изискванията на фирмената стратегия.

2. Проучени са особеностите и степента на развитие на опубличената в интернет официална фирмена култура на бизнес организации от различни сектори на българската икономика. Идентифицирани са сходствата и различията между тях по отношение на количествените и качествените ѝ параметри, както и са идентифицирани основните слабости, възпрепятстващи реализирането на нейния комуникационен потенциал. На тази основа са предложени мерки и препоръки за повишаване равнището на опубличената онлайн фирмена култура, адаптирани съобразно разкритите слабости в отделните икономически сектори, с оглед подобряване на нейните комуникационни способности.

3. Проучени са значимостта и ролята на мисията, визията и ценностите, като ключови стратегически документи, в организации с различна секторна принадлежност от икономиката на България. Извършена е оценка на техния принос като основни елементи при изграждане портфолиото на опубличената онлайн фирмена култура.

3.3. Оценка на цитиранията на кандидата.

Кандидатът в конкурса: **доц. д-р Илиан Иванов Минков**, е представил справка за наличието на 33 цитата на негови научни трудове, които са разпределени както следва:

- Цитати в Scopus и Web of Sciences: 2 бр. /30 т./
- Цитати в монографии и колективни томове: 11 бр. /110 т./
- Цитати в нереферирани списания: 19 бр. /95 т./

Цитатите показват, че кандидатът има приносни моменти от теоретичен, методически и приложен характер, които са идентифицирани и от други автори като са намери място в цитиранията от тях литература.

4. Участие в научни проекти и научни форуми.

- Кандидатът отчита участие в 6 научноизследователски проекти. В 5 от тях е ръководител като тези проекти са свързани с научно-изследователските резултата, отчетени в конкурса.
- Кандидатът е бил 5 пъти член на Организационен комитет на международна научна конференция, като в 2 от конференциите е Председател на Организационния комитет. Също така отчита и участие в Научните комитета на 5 научни форума.
- Кандидатът отчита 3 пъти изнасяне на пленарен доклад в международни конференции.
- Кандидатът отчита и експертно-консултантска дейност като чрез своите приложни приноси се включва в експертни екипи на 3 големи национални компании.

5. Преподавателска работа

От приложената справка е видно, че кандидатът е разработил 37 учебни програми за ОКС Бакалавър, ОКС Магистър и ОНС Доктор. Като през последните години е преподавал както следва:

- В ОКС Бакалавър по: Фирмена култура; Бизнес планиране на предприятието
- В ОКС магистър по: Управление на конкурентоспособността и растежа; Корпоративна култура; Планиране и анализ на предприятието; Бизнес планиране и диагностика; Корпоративна култура в логистичния сектор; Консултантска етика и фирмена култура.

Кандидатът има участие в 1 колективен учебник: „Управление на конкурентоспособността и растежа“, и 1 колективно учебно помагало: „Управление на ценообразуването“.

Висока оценка заслужава факта, че отчита 2-ма успешно защитили докторанта, както и ръководство на 4-ма докторанта. В същото време, кандидатът отчита участие в 10 Научни журита за заемане на академична длъжност, вкл. и 1 рецензия. Кандидатът е участвал и в 19 научни журита за придобиване на ОНС Доктор.

6. Други резултати

Единственият кандидат в конкурса за ПРОФЕСОР има солиден административен опит, като с това е допринесъл за развитието и утвърждаването на ценностите на Икономически университет – Варна:

- Ръководител на отдел „Учебна дейност и студенти“
- Ръководител на катедра „Индустриален бизнес и логистика“
- Зам. декан на Стопански факултет
- Член на Академичния съвет на ИУ-Варна
- Член на Факултетния съвет на Стопански факултет на ИУ-Варна
- Член на Факултетния съвет на факултет „Информатика“ на ИУ-Варна
- Член на Научния съвет на Научноизследователски институт при ИУ-Варна
- Председател на Централната конкурсна комисия на ИУ-Варна
- Председател на Специализирана комисия по учебна дейност към Стопански факултет на ИУ-Варна
- Член на Постоянна комисия по акредитация в ИУ-Варна
- Член на Комисия по осигуряване и оценяване на качеството в ИУ-Варна
- Член на постоянна комисия по научноизследователска дейност в ИУ-Варна
- Председател на Атестационната комисия на Стопански факултет при ИУ-Варна

7. Плагиатство

При преглед на приетите за научно рецензиране в рамките на настоящия конкурс публикации не са открити доказателства и/или няма установени сигнали за нарушаване на авторски права на други изследователи към момента на изготвяне на рецензията.

8. Критични бележки към кандидата.

По същество научните и творчески резултати на кандидата за академичната длъжност ПРОФЕСОР отговарят на направлението на конкурса. Независимо, че към отделни елементи от представената за рецензиране научна продукция на кандидата могат да бъдат отправени частични критики и бележки, считам, че като цяло към него не могат да се отправят значими такива.

Въпреки това поставям следния въпрос:

- Как се отразява /ще се отрази/ навлизането на инструментите на Изкуствения интелект върху опубликуваната фирмена култура на бизнес организациите?

Заклучение

В обобщение, документите и материалите, представени от доц. д-р **Илиан Иванов Минков** отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на Икономически университет – Варна.

Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС 'доктор' и заемане на АД „доцент“. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните му разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа.

Съобразно горното давам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на единствения кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР в Икономически университет - Варна и препоръчам на членовете на научното жури да подкрепят избора на доц. д-р **Илиан Иванов Минков** за академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Бизнес планиране и фирмена култура)“ за нуждите на катедра "Индустриален бизнес и логистика" в Икономически университет – Варна.

29.Юли 2025 г.

Рецензент:

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

(проф. д-р. Николай Щерев)

РЕЦЕНЗИЯ

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА
Вх. № 7210-1294/19.08.2025

1. Обща информация

Изготвил рецензията - проф. д-р Евгени Петров Станимиров - област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Маркетинг“, Икономически университет – Варна.

Основание за изготвяне на рецензия – решение на научно жури, назначено със заповед № РД-06-89/28.05.2025 г. и решение на първото заседание на научното жури, проведено на 24.06.2025 г. в хибриден формат (съгласно чл. 4, ал. 8 от ЗРАСРБ и чл. 124, ал.2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна).

2. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в ДВ бр. 32/15.04.2025 г. за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.8. "Икономика", научна специалност "Икономика и управление (Бизнес планиране и фирмена култура)".

3. Кандидат по конкурса

В обявения срок документи за участие в конкурса са подадени от един кандидат – доц. д-р Илиан Иванов Минков, който е допуснат до участие в конкурса от комисия по реда на чл. 122 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ - Варна.

Кандидатът по конкурса отговаря на Минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.8 "Икономика" (на осн. чл. 26, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ), както и на допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна (на осн. чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ).

4. Дани за кандидата

Доц. д-р Илиан Иванов Минков е единствен кандидат по конкурса. Илиан Минков придобива ОКС „магистър“ в Икономически университет-Варна през 1998 г. През 2003 г. придобива ОНС „доктор“ със защитена дисертация на тема „Проблеми на фирмената култура в българската индустрия“ (решение на Висшата атестационна комисия – ВАК – Протокол 14/28.10.2023 г.). През 2010 г. ВАК му присъжда научното звание „доцент“ по научната специалност 05.02.18 „Икономика и управление (Планиране и анализ на индустриалното предприятие) – Протокол 12/22/06.2010 г. Кандидатът отговаря на изискванията на чл. 118, ал. 2, т. 1 и т. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет-Варна.

В периода 2011-2013 г. доц. Минков е Ръководител на отдел „Учебна дейност и студенти“. От 2011 до 2019 г. е ръководител катедра „Индустриален бизнес и логистика“, а от 2019 г. до момента е зам.-декан на Стопански факултет.

Областите на научен интерес на кандидата по конкурса са: стратегически мениджмънт, фирмена и организационна култура, бизнес планиране, конкурентоспособност на предприятието. За периода 2019-2023 г. е член на редакционната колегия на сп. „Известия на ИУ“ – списание на Икономически

университет-Варна. Наблюдава се стремеж на колегата да развива равнището на компетентност с включване в курсове за подобряване на комуникативните умения на чужд език, както и в курсове за работа със статистически софтуер.

Посоченото до момента е категорично доказателство за целенасочената работа на доц. д-р Илиан Минков непрекъснато да повишава своята квалификация и е индикация за професионализъм и целенасоченост в работата.

5. Описание на научните трудове

Представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26, ал 2 и 3 от ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „професор“ в ПН 3.8 „Икономика“ показва надхвърляне на кумулативните количествени изисквания, формирани от компонентите по раздел I. Национални минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.26) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1). Необходимият брой точки за изпълнение на националните минимални изисквания са акумулирани както следва:

- Група А: Защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ - „Проблеми на фирмената култура в българската индустрия“ (50 т.);

- Група В: Хабилитационен труд на тема: „Опубличената в интернет фирмена култура на бизнес организации в България“ (100 т.);

- Група Г (при изискващи се 200 т., кандидатът събира 325 т.): публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд (75 т.); статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни данни с научна информация (45 т.), статии и студии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове (175 т.); студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (22,5 т.); студии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове (7,5 т.).

- Група Д (при изискващи се 100 т., кандидатът събира 235 т.): цитирания в научни издания, монографии, колективни токове, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (30 т.); цитирания в монографии и колективни токове с научно рецензиране (110 т.), цитирания в нереперирани списания с научно рецензиране (95 т.).

- Група Е (при изискващи се 100 т., кандидатът събира 285 т.): ръководство на успешно защитили докторанти (80 т.); ръководство на национални научни или образователни проекти (180 т.); публикуван университетски учебник (20 т.); публикувано университетско учебно пособие (5 т.).

В документите по конкурса са приложени необходимите справки, доказващи декларираните по горе точки за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26, ал 2 и 3 от ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „професор“:

Представените за рецензиране трудове са 33 бр., от които: 3 бр. монографии (от които едната е хабилитационен труд); 4 бр. студии; 24 бр. статии и доклади; 2 бр. учебници и помагала. 17 бр. от представените публикации са самостоятелни и 16 бр. са в съавторство. 8 бр. от публикациите са на английски език. Обемът на научната

продукция (с отчитане на 64 стр. в учебници и учебни пособия) е 752 стандартни страници. 3 бр. от представените публикации (1 бр. статия и 2 бр. доклади) не са по темата на конкурса. Те са свързани с професорите на университета, както и с катедрата, която е ръководил доц. Минков. Всички останали 30 бр. публикации подлежат на рецензиране и са по темата на обявения конкурс. Прегледът на представените трудове показва много висока степен на концентриране и специализиране на доц. д-р Илиан Минков в областта на фирмената и корпоративната култура.

В настоящия конкурс като хабилитационен труд е представена монографията „Опубличената в интернет фирмена култура на бизнес организации в България“. Тя е посветена на фирмената култура като фактор за развитие на нови конкурентни предимства. Опубличаването на фирмената култура има роля за комуникиране на стратегическите цели и намерения на компаниите и по този начин се очаква да влияе непосредствено върху пазарното им позициониране.

В монографията са проучени компании, свързани с: производство на пиво, куриерски услуги, строителство и месопреработване. Направена е оценка на степента на развитие на опубличената от тях фирмена култура на база на основни нейни характеристики. Авторът изследва връзката между равнището на оповестеност на културата и икономическите резултати на компаниите. На тази основа прави сравнителен анализ между изследваните сектори. Анализът е база за последващо дефиниране на проблеми при изграждане на фирмената култура и за дефиниране на предложения за нейното подобряване. Резултатите от изследването показват, че се констатира дефицити при опубличаване на фирмената култура на бизнес организациите. Нещо повече – в някои субекти тя практически липсва. Това е недостатък, доколкото един комуникационен инструмент за по-добро позициониране не може да бъде използван.

Монографичният труд е структуриран в шест глави. Първа глава е посветена на теоретико-методическите аспекти на опубличената фирмена култура. Авторът разглежда ролята и мястото на фирмената култура в стратегическото управление на бизнес организациите. Представя същността и елементите на опубличената в интернет фирмена култура. В тази глава се представя методически инструментариум за изследване на опубличената фирмена култура на бизнес организациите, но и за изследване на връзката между равнището на оповестеност на елементите на фирмената култура и рентабилността на приходите на компаниите. Тази част от монографията представя теоретико-методическите постановки на изследването, които служат като фундамент на по-нататъшното проучване.

Структурата на следващите четири глави (от втора до пета включително) е идентична. В тях се прави анализ на степента на развитие на опубличената фирмена култура в четирите сектора от българската икономика, които бяха споменати по-горе. Анализът на културата е направен в няколко аспекта: дял на фирмите от сектора, в които присъства всеки елемент на опубличената култура; дял на фирмите, оповестяващи точно определен брой елементи на своята култура; коефициент на оповестяване на елементите на фирмената култура; идентифициране на основните характеристики на отделните елементи. В посочените четири глави се изследва

силата и посоката на връзката между равнището на оповестеност на елементите на културата и рентабилността на приходите на компаниите по сектори.

В последната глава на хабилитационния труд е направена оценка и са коментирани възможности за повишаване равнището на опубличената фирмена култура на бизнес организациите в България. Обобщени са основните резултати от проучването, направен е сравнителен анализ между наблюдаваните сектори, изведени са проблеми на фирмената култура на българските бизнес организации и нейното опубличаване, като са предложени възможности за нейното подобряване.

В монографичния труд, както и в останалите публикации на автора прави впечатление ясната логика на изложение на разглежданите въпроси. Стилът на представените за рецензиране публикации е академичен, но паралелно с това - приятен за четене. Това прави публикуваните изследвания на автора достъпни за използване от страна на бизнеса.

В заключение може да се направи извод, че справките за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал 2 и 3 от ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „професор“ в ПН 3.8 „Икономика“, както и за допълнителните показатели по чл. 57а, ал. 2 от ППЗРАСРБ, убедително доказват, че кандидатът по конкурса има профил и сериозен авторитет в своята област. Кандидатът в конкурса покрива изискванията по чл. 118, ал.2 т. 3-6 във връзка с чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

6. Приноси в научноизследователската работа на кандидата

Тематиката на научните трудове показва ясна и задълбочена ориентация на автора към въпроси, свързани с фирмената култура, нейното опубличаване и връзката на последното с финансовите резултати на компаниите. Представените публикации имат научна стойност, но и практическа насоченост с ясно изразена авторска позиция. Сред по-съществените научни, методични и практико-приложни приноси на доц. Минков могат да се посочат следните:

Научни приноси:

1. Доразвити са теоретични постановки в областта на фирмената култура като управленски инструмент за организационна промяна. Дефинирано и мотивирано (като съдържание, характеристики и структура) е понятието „опубличена култура“.
2. Теоретичните концепции за конкурентоспособността и растежа на фирмите е обогатен през призмата на човешките ресурси, конкурентното разузнаване и проектната дейност за развитието на устойчиви конкурентни предимства.

Методически приноси:

1. Мотивирана е методическа рамка за оценка равнището на опубличената фирмена култура чрез формиране на интегриран коефициент на оповестяване на елементите на културата на микро- и мезо-равнище.

2. Предложена е методика за определяне обобщаващото равнище на опубличената фирмена култура, която позволява извършване на крос-секторни сравнения.

Приложни приноси:

1. Проучени са характера и степента на развитие на опубличената в интернет фирмена култура на бизнеси от различни сектори на икономиката. Идентифицирани са сходства и различия между тях по отношение на количествените и качествените ѝ параметри, които се отразяват на нейния комуникационен потенциал.

2. Предложени са препоръки за повишаване равнището на опубличената онлайн фирмена култура с цел подобряване на нейните комуникационни способности.

3. Идентифицирани са стратегически действия и мерки с реактивен характер, предприети от българските бизнес организации в условията на икономическа криза, предизвикана от пандемията Co-19.

7. Участие в научни проекти и научни форуми

Кандидатът по конкурса има 6 участия в проекти. Един от тях може да бъде елиминиран, тъй като не е свързан с темата на конкурса (Студентски практики – Фаза 2). Останалите проекти са по проблеми на индустриалния бизнес: аутсорсинг, управление на клиентски капитал, перспективи и възможности пред индустриалното предприятие, корпоративна сигурност, корпоративен имидж. През годините доц. Илиан Минков е участвал като ръководител и член на 10 организационни и научни комитети. Член е на Съюза на учените в България и председател на контролния съвет на Асоциацията на преподавателите по икономика и управление в индустрията. Доц. Минков е представил 3 бр. пленарни доклади на научни форуми, което е удостоверено с приложена справка.

8. Преподавателска работа

Доц. д-р Илиан Минков е утвърден преподавател в областта на фирмената култура, бизнес планирането, икономическия анализ, управление на конкурентоспособността и растежа. За периода 2015-2025 г. кандидатът по конкурса е разработил следните учебни програми и лекционни курсове: Фирмена / Корпоративна култура; Бизнес планиране на предприятието; Бизнес диагностика; Бизнес анализи; Управление на човешките ресурси; Икономика на предприятието; Фирмено реструктуриране; Управление на иновациите; Управление на конкурентоспособността и растежа; Консултантска етика и фирмена култура; Управление на корпоративната интелектуална собственост и др. Разработени са учебни материали по 11 дисциплини за студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в редовна и дистанционна форма на обучение.

За участие в конкурса доц. Илиан Минков представя 1 бр. учебник („Управление на конкурентоспособността и растежа“ – в съавторство) и 1 бр. университетско учебно помагало („Управление на ценообразуването“ – в съавторство).

От последните две учебни академични години в ОКС „бакалавър“ са отработени 220 часа в лекции (без да се редуцират в упражнения) и 180 часа упражнения, а в ОКС „магистър“ – 58 часа лекции (без да се редуцират в упражнения) и 44 часа упражнения. За отработените часове са представени справки.

За последните 5 години кандидатът по конкурса е осъществил 26 бр. научни ръководства и е подготвил 5 бр. рецензии в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

Не са представени данни за осъществена преподавателска мобилност, както и специализации в чуждестранни университети.

9. Други активности

В периода 2011-2013 г. доц. Илиан Минков е ръководител на отдел „Учебна дейност и студенти“. От 2011 до 2019 г. е ръководител катедра „Индустиален бизнес и логистика“, а от 2019 г. до момента е зам.-декан на Стопански факултет. Кандидатът по конкурса е член на следните съвети и комисии в ИУ-Варна: Академичния съвет; Факултетния съвет на Стопански факултет и на факултет „Информатика“; Научен съвет на Научноизследователски институт; Постоянна комисия по акредитация; Комисия по осигуряване и оценяване на качеството; Комисия по научноизследователска дейност. Председател е на следните комисии в университета: Централната конкурсна комисия; Специализирана комисия по учебна дейност към Стопански факултет; Атестационната комисия на Стопански факултет.

Кандидатът по конкурса е представил справка за 5 участия в медии с експертни анализи, с което допринася за по-добро позициониране на университета в публичното пространство. В документите по конкурса е приложена справка за извършена консултантска дейност на три бизнес организации (обучение на мениджърски екипи; разработване на стратегически документи). Доц. Минков е изготвил 9 бр. рецензии и становища по конкурси за заемане на академичната длъжност „доцент“, 19 рецензии и становища за придобиване на ОНС „доктор“ и 1 бр. участие в конкурс за академична длъжност „главен асистент“.

От представените данни може да се направи извод, че доц. Илиан Минков има административен опит, както и консултантска практика и дейности с принос в развитието и утвърждаване на ценностите на Икономически университет – Варна.

10. Плагиатство

В представените трудове не констатирам наличие на плагиатство, некоректни данни и/или некоректно позоваване на чужди научни трудове.

11. Въпроси, критични бележки и препоръки към кандидата

Запознат съм в детайли с професионалното развитие на кандидата по конкурса. Колегиално бих препоръчал на доц. д-р Илиан Минков следното:

1. Сериозният му изследователски опит е основание да се включва като член на повече национални и международни редакционни колегии.

2. Експертният опит на кандидата по конкурса позволява по-активна работа за решаване на конкретни проблеми в бизнеса, както и работа с повече докторанти.

3. Изследваната тематика, свързана с фирмената култура, ценностите и ръководните принципи, е особено актуална и значима за всеки бизнес. Препоръката ми е за поставяне на акцент към публикации, които ще осигурят още по-голяма видимост на изследванията (публикуване в научни издания в Scopus/WoS, както и публикуване с приоритет на английски език).

4. Натрупаният опит и емпирични данни предполагат активно включване в програми за образователен обмен и посещаване на чуждестранни университети.

5. В хабилитационния труд на кандидата в конкурса се защитава тезата, че „високата степен на публикуване на официалната фирмена култура в интернет допринася за подходящо информиране на партньорите и заинтересованите страни“. Това поставя въпроса кое е с приоритет - адекватното публикуване съобразно приоритетите и стратегическите цели на бизнеса или количественото измерване на равнището на публикуване?

12. Заключение

Констатациите, свързани с изследователската, публикационната и преподавателската дейност на доц. д-р Илиан Иванов Минков и изпълнението на посочените в рецензията административни ангажименти в Икономически университет-Варна недвусмислено показват съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна за заемане на академичната длъжност „професор“. Това ми дава основание да изразя категорично положително отношение по представения конкурс и да предложа на уважаемите членове на научното жури да подкрепят кандидатурата на доц. д-р Илиан Иванов Минков за заемане на академичната длъжност „професор“ по научното направление 3.8. "Икономика", научна специалност "Икономика и управление (Бизнес планиране и фирмена култура)".

13.08.2025 г.
Варна

Подпис:

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

(проф. д-р

РЕЦЕНЗИЯ

Вх. № Д/20-1309/21.08.2025

По конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в Икономически университет – Варна, област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, в професионално направление 3.8. "Икономика", научна специалност „Икономика и управление (Бизнес планиране и фирмена култура)“

1. Обща информация.

- Изготвил рецензията – проф. д-р Иван Петров Палигоров, Лесотехнически университет, София, научна специалност: *Икономика и управление; професионално направление 3.7. Администрация и управление;*
- Основание за изготвяне на рецензията - решение на заседанието от 24.06.2025 г. на научното жури, назначено със заповед на ректора на ИУ-Варна № РД 06-89/28.05.2025 г.

2. Информация за конкурса.

Конкурсът за заемане на академична длъжност „професор“ в Икономически университет – Варна, е обявен по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, в професионално направление 3.8. "Икономика", научна специалност „Икономика и управление (Бизнес планиране и фирмена култура)“, за нуждите на катедра "Индустириален бизнес и логистика" от Стопански факултет, Икономическия университет – Варна обявен в Държавен вестник, бр. 32/15.04.2025 г.

3. Кандидат по конкурса.

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност за „професор“ участва 1 кандидат - доц. д-р **Илиан Иванов Минков** от катедра "Индустириален бизнес и логистика", на Стопанския факултет на Икономически университет – Варна.

От приложените справки е видно, че кандидатът по конкурса: доц. д-р Илиан Иванов Минков изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в областта на висшето образование, в която е обявен конкурса, а именно при изискуеми минимум от общо 550 т., са отчетени 895 т., в т. ч. група А: от изискуеми мин. 50 т., са отчетени - 50 т., група В: от мин. 100 т., са отчетени 100 т., група Г: при мин. 200 т. са отчетени 325 т., група Д: при мин. 100 т. са отчетени 235 т. и при група Е: при мин. 100 т. са отчетени 285 т.

Видно е от данните, че кандидатът изпълнява и надхвърля и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет - Варна по чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ, а именно, при изискуем минимум от 275 т. общо, са отчетени – 595 т.

	Минимум точки	Декларирани	Разлика

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон (052 643 360) • Телефакс (052 643 365) • www.ue-varna.bg

		ТОЧКИ	
Научни доклади:	60	105,0	+45.0
Научни статии и студии:	115	132,5	+17.5
Публикации в Scopus и Web of Science:	30	37,5	+7.5
Цитирания в Scopus и Web of Science:	15	60	+45.0
Защитили докторанти:	40	80	+40.0
Научно изследователски проекти:	15	180	+165.0
Общо (допълнителни на ИУ Варна)	275	595	+320.0

Може да се обобщи, че кандидатът по конкурса: доц. д-р Илиан Иванов Минков изпълнява минималните национални изисквания и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет - Варна за заемане на академичната длъжност „професор“ в областта на висшето образование, в която е обявен конкурса,

4. Дани за кандидата (персонална характеристика):

Кандидатът по конкурса за придобиване на академичната длъжност „професор“, обявен от Икономическия университет - Варна доц. д-р Илиан Иванов Минков притежава ОНС „доктор“ по научна специалност 05.02.18 Икономика и управление на индустрията от 2003 г. с диплом № 28786/ 08.01.2004 г. издаден от ВАК по тема: Проблеми на фирмената култура в българската индустрия.

Кандидатът по конкурса завършва висше образование по Икономика, ОКС Бакалавър през 1997 г. и ОКС Магистър през 1998 г. в Икономически университет – Варна.

Професионалната му кариера като преподавател стартира през 2004 г. като главен асистент в Икономически университет – Варна. От 2010 г. е „доцент“ по научна специалност 05.02.18 Икономика и управление (Планиране и анализ на индустриалното предприятие) с диплом № 26560/23.08.2010 г., издаден от ВАК. Преподава дисциплините: Бизнес планиране на предприятието, Фирмена култура, Икономически анализ на предприятието, Управление на конкурентоспособността и растежа, Корпоративна култура, Консултантска етика и фирмена култура, Планиране и анализ на предприятието.

Доц. д-р Илиан Иванов Минков е автор или съавтор на 60 бр. публикации, в т.ч.: 5 монографии; 6 студии; 21 научни статии; 22 научни доклада и 6 учебници и учебни помагала. Ръководител е на 4-ма докторанта, 2-ма от които успешно защитили.

В обобщение, кандидатът по конкурса притежава професионална и научна квалификация, придобит научен и академичен опит и напълно съответства на изискванията в чл. 118, ал. 2, т. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна за заемане на академичната длъжност „професор“.

5. Описание на научните трудове

Кандидатът по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“: доц. д-р Илиан Иванов Минков, участва с 33 публикации, в т.ч. 3 монографии: вкл. 1 монография по конкурса, 1 монография по защитената дисертация за ОНС „доктор“ и 1

колективна монография, 4 студии, 2 колективни учебника, 11 статии и 13 научни доклада. Част от публикациите са на английски език.

От представените по конкурса публикации: 5 са индексирани в Scopus; 1 е индексирана във Web of Science; 10 са реферирани в CEEOL, 2 са реферирани в ERIH+ и 3 са реферирани в EBSCO. Делът на индексираните публикации е 18 %, а на реферираните – 30%.

Приемам всички представени по конкурса публикации за рецензиране и оценка.

Кандидатът по конкурса доц. д-р Илиан Иванов Минков участва с монография на тема: „Опубличената в интернет фирмена култура на бизнес организации в България“, публикувана от издателство Наука и икономика, гр. Варна, през 2025 г. с ISBN 978-954-21-1190-0. Монографията е рецензирана от двама рецензенти – хабилитирани лица. Отпечатана е в обем от 164 печатни страници, 10,25 печатни коли и отговаря напълно на изискванията за монографичен труд.

Постигнатата цел на монографичното изследване е на основата на обстоен теоретичен преглед да се разработи авторска методика, чрез която да се анализира и оцени равнището на опубличената в интернет фирмена култура в избрани сектори от българската икономика, да се открият общите черти и различията в елементите на тази култура между отделните сектори, да се изведат основните проблеми, в резултат на което да се предложат насоки за нейното усъвършенстване, както и на способността ѝ да допринася в по-голяма степен за пазарния успех и финансовите резултати на компаниите.

Позволявам си да отбележа представените в първа глава теоретико-методологични основи на изследването, дефинираните работни понятия, включително понятието „опубличена култура“ като част от официалната култура на организацията, като са очертани нейните основни характеристики и вътрешна структура. Изведени са нейните основни елементи, обоснована е тяхната йерархия и са разгледани съдържателните им особености. В края на тази теоретико-методологична глава са представени методиката на изследването и използваният статистически инструментариум за анализ на връзката между равнището на оповестеност и рентабилността на компаниите.

В следващите глави от втора до пета, структурирани идентично, е представен емпиричен анализ на развитието на опубличената фирмена култура, представяйки фирмената култура като съществен фактор за повишаване на конкурентоспособността в съвременната бизнес среда. В началото на всяка глава е представен контекстът на сектора чрез анализ на неговите характеристики, текущо състояние и тенденции. Акцентът в анализа на фирмената култура е в четири направления:

- Определяне на относителния дял на фирмите, които оповестяват всеки от елементите на опубличената култура;
- Изчисляване на дяловете на фирмите според броя на оповестените елементи;
- Изчисляване на коефициент на оповестяване;
- Анализ на съдържателните характеристики на отделните елементи.

Всяка глава завършва с изследване на връзката между степента на оповестеност и рентабилността на приходите в съответния сектор.

В последната глава се съдържа обобщение на основните изводи от проучването, включително сравнителен анализ между секторите. Посочени са съществени сходства и различия в опубличената култура по отношение на:

- Значимостта на отделните културни елементи;
- Броят на включените елементи в културното портфолио;
- Акцентите и приоритетите в съдържанието на публикуваните послания.

Може да се обобщи, че монографичният труд, представен по конкурса, отговаря напълно на критериите за самостоятелно научно изследване. Той е посветен на реален проблем на бизнеса, разработена е авторска методика за неговото изследване, получени са резултати, на базата на които, са формулирани изводи, препоръки и мерки за подобряване и развитие на фирмена култура, чрез нейното публично оповестяване в съвременната информационна среда. Тези предложения имат универсален характер и могат да бъдат приложени от широк кръг бизнес организации.

По конкурса са представени за рецензиране още 30 научни публикации, вкл. 1 монография по докторската степен и 1 колективна монография, 4 студии, 11 статии и 13 научни доклада.

Позволявам си да обособя основните направления в публикациите така:

- **Фирмена култура**

- ✓ От теоретична гледна точка са представени същността и особеностите на фирмената култура и е анализирано състоянието и развитието ѝ в българската индустрия. Разкрити са възможности за нейното усъвършенстване и адаптиране към съвременните динамични пазарни условия. Идентифицирани са първостепенни (основни) и второстепенни (допълнителни) елементи, изграждащи структурата на опубличената фирмена култура на компаниите. [Г2.1; Г3.2; Г4.1; Г4.14; Г4.15; Г4.16; Г4.17; Г4.18; Г4.23; Г5.1; Г6.1]
- ✓ Очертани са ролята на мисията, визията и ценностите за изграждане на опубличената в интернет фирмена култура на застрахователните компании в България, като са представени спецификите при тяхното формулиране и приложение. (Г4.22, Г5.2)
- ✓ Доказана е връзката между степента на развитие на опубличената фирмена култура и равнището на фирмената рентабилност, като ключов финансово-икономически показател. Резултатите показват, че в зависимост от характера на оповестените елементи, опубличената фирмена култура оказва между слабо и значително влияние върху рентабилността на приходите от продажби на изследваните фирми (Г3.1; Г4.19).

- ✓ Чрез управление на фирмената култура са очертани възможностите да се стимулира стремежа към успешно трудово представяне на служителите, с оглед постигане стратегическите цели на бизнес организацията. Очертани са положителните и отрицателните аспекти в отношението на служителите към работодателя и неговата култура. Обобщени са съществуващи теоретични постановки в областите стратегически мениджмънт, фирмена култура и човешки ресурси. (Г4.3; Г4.9, Г4.11, Г4.19; Г4.20)
- ✓ Представени са ключовите проблеми пред ръководителя на екипа за управление на проекти при изграждането на екипната култура, на основата на които могат да се предприемат конкретни мерки за нейното подобряване и повишаване на сплотеността на членове на екипа (Г4.6).
- **Развитие на индустриалните предприятия**
- ✓ Дефинирани са ключовите фактори за дългосрочно устойчиво развитие на индустриалните фирми, като е диагностициран техния потенциал за растеж. Предложени са мерки за осигуряване на благоприятна среда за развитие на съществуващото и създаване на ново реално производство в България (Г4.1)
- ✓ На основата на анализ, фокусиран върху положителното влияние върху конкурентоспособността на компаниите, независимо от икономическия сектор, в който те оперират, са изведени основните предимства, до които би довело приложението на конкурентното разузнаване в индустриалните предприятия. (Г4.5)
- ✓ Очертани са факторите и обстоятелствата, възпрепятстващи подобряването на пазарните позиции и повишаване на конкурентоспособността на индустриалните предприятия. Обобщени са изводи и са поставени и някои въпроси за бъдещи изследвания по темата (Г7.1).
- ✓ Анализирани са възможностите, които Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 предоставя на българските предприятия за осигуряване на добри и безопасни условия на труд и се прави оценка на реалното усвояване на средства по процедура „Добри и безопасни условия на труд“ от предприятията-бенефициенти в Област Варна. (Г4.8)
- **Стратегическо управление и управление на човешките ресурси**
- ✓ Очертани са особеностите на стратегическото управление на фирмите, поставени във външна среда на неблагоприятни въздействия, ограничаващи обхвата на възможните действия по отношение на бизнес процесите, на примера на пандемията от COVID-19 (Г4.10).
- ✓ Установен е характера на мерките и действията, предприети от българските бизнес организации по време на пандемията от COVID-19, свързани с управлението на персонала, (Г4.12).

Анализът на получените научни и научно-приложни резултати в трудовете, представени за рецензиране показва, че публикациите на кандидата са в пълно

съответствие на изискванията по чл. 118, ал.2 т. 3-6 във връзка с чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

6. Идентифициране на приносите

На основата на анализа на представените научни трудове могат да се обособят следните основни приноси на кандидата:

6.1. Приноси с теоретичен и теоретико-методичен характер:

- Ясно са разграничени елементите и вътрешна структура на „опубличената фирмена култура“ като съставна част от официалната култура на организацията, което може да се приеме като съвременно развитие на концепцията за фирмената култура.
- Предложен е интегриран коефициент на оповестяване на фирмената култура на равнище фирма, сектор и на националната икономика, получен по собствена авторска методика за количествена и качествена оценка на оповестената фирмена култура.
- На основата на резултати от емпирично изследване в предприятия от четири икономически сектора е доказана е връзка между оповестеността на фирмената културата и финансовите показатели.

6.2. Приноси с научно-приложен и приложен характер:

- Предложени са мерки за управление на фирмената култура и използването ѝ като инструмент в стратегическото управление и стимулиране на по-добрата професионална изява на персонала.
- Практическите препоръки за подобряване на представянето на фирмената култура на компаниите в интернет среда са формулирани и приложими, независимо от икономическия сектор.
- Идентифицираните секторни различия и сходства в опубличената фирмена култура могат да служат като база за стратегическо позициониране.
- Резултатите от изследванията са с директна приложимост в организационната практика, включително в сфери като: стратегическо позициониране, комуникация със заинтересовани страни, изграждане на устойчив имидж.

Приносите на кандидата имат съществено значение за развитието на теорията и практиката в областта на фирмената култура, бизнес планирането и стратегическото управление, като предлагат иновативни решения с висока приложимост в съвременната бизнес среда.

От представената справка за общо 33 цитирания на научни трудове на кандидата се вижда, че те са разпределени както следва: 2 цитирания в международни бази данни Scopus и Web of Science (30 т.); 11 цитирания в монографии и колективни томове (110 т.); 19 цитирания в нереферирани списания (95 т.). Това показва недвусмислено, че кандидатът по конкурса има безспорни приноси от теоретичен, методически и

приложен характер, които са идентифицирани от други автори и са цитирани от тях в използваната литература.

7. Участие в научни проекти и научни форуми.

Доц. д-р Минков отчита участие в 6 научноизследователски проекти, като на 5 от тези проекти е бил ръководител. Проектите са с тематична насоченост в областта на конкурса, като публикациите на резултатите от проектите са представени по конкурса.

Кандидатът по конкурса е бил 5 пъти член на Организационен комитет на международна научна конференция, като в 2 от конференциите е Председател на Организационния комитет. Също така отчита и участие в Научните комитети на 5 научни форума.

Представил е пленарни доклади пред участниците в 3 международни конференции. Отчита се и експертно-консултантска дейност в експертни екипи на 3 големи национални компании на базата на своите приложни приноси.

8. Преподавателска работа.

Доц. д-р Илиан Минков е изграден преподавател от кариерата - има над 25 години преподавателски опит в Икономически университет – Варна. Последователно е водил упражнения, лекции и семинарни занятия в бакалавърски, магистърски и докторски програми. Водените от него дисциплини включват: Фирмена култура, Бизнес планиране на предприятието, Икономически анализ на предприятието, Управление на конкурентоспособността и растежа, Корпоративна култура в логистичния сектор, Планиране и анализ на предприятието, Консултантска етика и фирмена култура.

Участвал е в подготовка на учебна документация – разработил е общо 37 учебни програми за ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“, което демонстрира задълбочена методическа подготовка и устойчиво ангажиране в учебния процес.

Съществен принос с научно-методичен и образователен характер е участието на кандидата като автор и съавтор на 2 колективни учебника и учебно помагало, които се използват активно в обучението. Учебниците са с висока методическа стойност и представят комплексен подход към преподаваната материя, отличавайки се с яснота, структура и практическа насоченост.

Лекторът и водещият упражненията доц. д-р Минков прилага съвременни методи на преподаване, съчетаващи теоретична подготовка с казуси, симулации и практически задачи. Обратната връзка от студентите потвърждава неговия ангажимент, достъпност и професионализъм в преподавателската дейност.

Кандидатът по конкурса е активен участник в подготовката на докторанти и млади учени, като освен че е бил научен ръководител на четирима докторанти, от които

двама успешно са защитили дисертации, той е ръководител на 5 научно-изследователски екипа по проекти в тематиката на конкурса. Освен това, кандидатът активно ръководи дипломанти и подпомага професионалното развитие на млади асистенти.

Доказателство за признат научен авторитет и принос към развитието на академичната среда е участието на доц. Минков в 10 научни журита по конкурси за заемане на академична длъжност (вкл. 1 рецензия) и 19 журита за придобиване на ОНС „доктор“.

9. Други

Кандидатът по конкурса е натрупал значителен административен опит. Засмал е последователно ключови управленски длъжности в структурата на Икономически университет – Варна, сред които: Ръководител на отдел „Учебна дейност и студенти“; Ръководител на катедра „Индуриален бизнес и логистика“; Заместник-декан на Стопански факултет; избран е за член на Академичния съвет на ИУ – Варна; за член на Факултетни съвети на два факултета – „Стопански“ и „Информатика“; член е на Научния съвет на Научноизследователски институт при ИУ – Варна; Председател на Централната конкурсна комисия и на Атестационната комисия към Стопанския факултет; Член на постоянни комисии по научна дейност, акредитация и качество.

Изпълнявайки тези функции кандидатът има осезаем принос в развитието на академичната политика, модернизацията на учебния процес и укрепване на институционалните ценности на Икономическия университет – Варна.

Кандидатът е бил експерт в екипите на три водещи национални компании, като резултатите от неговата научна и приложна работа са интегрирани в техните управленски практики. Този практически опит извън академичната среда – включваща работа с частни бизнес структури, публични институции и национални организации – допринася за осигуряване на реална връзка между теорията и практиката, което обогатява както научната, така и преподавателската дейност на кандидата.

Следва да се добави и участието му в обществени и професионални организации: Асоциация на преподавателите по икономика и управление в индустрията (АПИУИ) – като председател на контролния съвет и Съюз на учените в България – клон Варна.

10. Плагиатство

Задълбоченото запознаване с представените за научно рецензиране по конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор“ публикации дава основание да се твърди, че към момента на изготвяне на тази рецензия няма открити доказателства за плагиатство, няма установени сигнали за нарушаване на авторски права на други изследователи или некоректно позоваване на чужди научни трудове.

11. Въпроси, критични бележки и препоръки към кандидата.

В представената по конкурса научна продукция съществени пропуски, противоречия или грешки не бяха открити. Представените трудове се отличават с необходимото качество и висока степен на практическа приложимост. Тематиката на научната продукция е подчинена на системност и последователност в научните търсения. Цялостната научна и преподавателска дейност на кандидата отразяват процеса на академично му израстване и развитие и отговарят в пълна степен на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“.

Позволявам си да поставя два въпроса за бъдещо изследователско търсене:

1. Бъдещото развитие на фирмената култура, чрез елементите на опубличената фирмена култура влияе пряко върху резултатите на компаниите или е по-скоро елемент информационно осигуряващ тяхното стабилно устойчиво развитие?
2. Повишаването на равнището на оповестеност на фирмената култура и предприемането на комплекс от мерки за това, би ли могло да има отрицателни ефекти, при наличие на дигитални технологии и изкуствен интелект?

Тези въпроси имат за цел да стимулират от по-нататъшно развитие на изследванията на кандидата в контекста на новите дигитални реалности и може да послужат като основа за следващи научни търсения.

Заклучение

В заключение, представената научна продукция и изискуемите документи и справки, представени от кандидата по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ **доц. д-р Илиан Иванов Минков** отговарят напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и на Правилника за развитие на академичния състав на Икономически университет – Варна.

Кандидатът в конкурса е представил достатъчна по обем и оригинална по съдържание научна продукция, която не повтаря представената при получаването на ОНС „доктор“ и по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“. В работите на кандидата има безспорни оригинални научни и научно-приложни приноси, които са получили признание сред колегията от науката и практиката, видно от представените цитирания. Представителна част от продукцията е публикувана в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства, което е и международно признание на научните му достижения. Теоретичните му разработки имат практическа приложимост, а подготвената учебна документация, както и издадените учебници са пряко ориентирани към учебната работа.

Отчитайки изложеното по-горе, категорично давам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на кандидата в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ в Икономически университет - Варна и препоръчам на членовете на научното жури да подкрепят предложението ни кум Факултетния съвет на Стопанския факултет да избере **доц. д-р Илиан Иванов Минков** по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и

Икономически университет - Варна и препоръчам на членовете на научното жури да подкрепят предложението ни към Факултетния съвет на Стопанския факултет да избере **доц. д-р Илиан Иванов Минков** по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Бизнес планиране и фирмена култура)“ за нуждите на катедра "Индустриален бизнес и логистика" в Икономически университет – Варна.

11 Август 2025 г.

Рецензе
пр

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679